

‘We verduurzamen naast het energiesysteem ook ons onderwijs, mede dankzij Europese hulp’

Voor een geslaagde energietransitie zijn niet alleen nieuwe technieken en innovaties nodig, maar ook nieuwe manieren van leren, denken en samenwerken. Om dit te bevorderen, is de Energy Campus Zeeland opgericht. Dat is een samenwerking tussen de mbo Scalda, hbo Hogeschool Zeeland en innovatiehub Dockwize, met steun van het Europese Just Transition Fund. ‘Er is hier een grote gemeenschappelijke drive om de energietransitie tot een succes te maken.’

Gelijkwaardig de energietransitie in

Het Just Transition Fund (JTF) is een Europees fonds dat bijdraagt aan de overgang naar een klimaatneutraal Europa. Zo gaan regio's die afhankelijk zijn van inkomsten en werkgelegenheid uit fossiele brandstoffen op een rechtvaardige en gelijkwaardige manier de energietransitie in. Een transitie die rekening houdt met sociale en economische aspecten én milieueffecten.

Het Zeeuwse energienet staat volop in de steigers; het moet in hoog tempo hybride, flexibel en slim worden. Bovendien heeft het elektriciteitsnet flinke verzwaring nodig. ‘Dat vraagt om veel gespecialiseerd personeel’, vertelt Antoine Derksen, programmamanager bij de Energy Campus Zeeland (ECZ). ‘Terwijl in de hele provincie evenveel mensen wonen als in Rotterdam-Zuid. Je ziet hier dan ook geen bedrijfsbus rijden zonder de tekst “Wij zoeken collega’s”’

Met zo'n gespannen arbeidsmarkt moet je niet alleen méér professionals opleiden, maar dat ook efficiënt en toekomstbestendig aanpakken. Daar speelt de ECZ een belangrijke rol in. Antoine: ‘Als kennishub ontwikkelen we nieuwe onderwijsmodellen voor jongeren en professionals die in de energiesector gaan werken, of dat al doen.’ Hiervoor werkt ECZ samen met de Hogeschool Zeeland, Dockwize en andere kennisinstellingen en bedrijven. ‘Studenten leren bijvoorbeeld steeds vaker hybride’, benadrukt Antoine. ‘Ze studeren dan zowel in het klaslokaal als in de praktijk.’

Startups, scale-ups en bewustwording

Naast het moderniseren van onderwijs en het samenbrengen van initiatieven, ondersteunt ECZ ook startups en scale-ups. ‘Dat doen we samen met de innovatiehub Dockwize. Zij begeleiden jonge bedrijven bij hun ontwikkeling tot volwassen, succesvolle bedrijven. Tot slot wil de ECZ ook het brede publiek informeren over haar activiteiten. ‘We zien het als onze verantwoordelijkheid om burgers, beleidsmakers en andere betrokkenen mee te nemen in wat nodig is om de energietransitie te laten slagen. Daarom geven we onder andere trainingen, seminars en masterclasses.’

De ECZ krijgt subsidie vanuit het Just Transition Fund. Hiermee zijn de doelen van de ECZ sneller te bereiken, vertelt Antoine. ‘Het stelt ons bijvoorbeeld in staat een nieuwe opleiding te starten met netbeheerder Stedin, waarbij we naast studenten ook lokale onderaannemers betrekken. Zo werken professionals later vanuit dezelfde structuren en kaders aan het energienet.’ Daarnaast dekt de subsidie een deel van de ontwikkeltijd van docenten, zodat zij meer tijd hebben om lesprogramma's te ontwikkelen. En met de onderwijsopstelling die de ECZ met JTF-geld aanschafte, leren studenten en bedrijven hoe een industrie in transitie opereert.

Vooruitkijken en aanpassen

Gevraagd naar de toekomstplannen van de ECZ, benadrukt Antoine het belang van continuïteit. ‘Het zou zonde zijn om dit momentum te verliezen. We willen ruimte blijven bieden aan innovatie, maar wel met oog voor de maatschappelijke relevantie. Als de overheid bijvoorbeeld besluit om ander beleid te voeren ten aanzien van waterstof, verleggen we onze focus.’ Qua onderwijs wil de ECZ aan blijven sluiten op de regionale energiestrategie. ‘Daarom onderhouden we goede

contacten met de provincie en werken we continu ons onderwijsprogramma bij. Daarbij geloof ik dat we ook anderen kunnen inspireren. Er gebeurt in Zeeland zoveel op het vlak van energie – die kennis kan ook elders in het land van nut zijn.'

Zo wil de ECZ met toekomstbestendig onderwijs het verschil maken. 'Ik noem het wel eens de vierde transitie, naast die van voedsel, water en energie', vertelt Antoine. 'We weten niet hoe de wereld er over 10 jaar precies uitziet, maar wel welke vaardigheden van pas komen.' Dat de ECZ die kan bieden, is mede te danken aan de hechte samenwerking in de regio, legt Antoine uit. 'Die gezamenlijk drive zie ik niet alleen op de ECZ, maar bij allerlei bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen. Dat is wat mij betreft een groot compliment aan de Zeeuwse cultuur.'